

Europa

EUROPESE ANALYSECEL

VOORSTEL VOOR EEN AANBEVELING VAN DE RAAD

OVER HET NATIONALE HERVORMINGSPROGRAMMA 2012 VAN BELGIË EN MET EEN ADVIES VAN DE RAAD OVER HET STABILITEITSPROGRAMMA VAN BELGIË VOOR DE PERIODE 2012-2015

COM (2012) 314 [INGEDIEND DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OP 30 MEI 2012]

Overzicht

Document	Aanbeveling; tekst niet bestemd voor een wetgevend proces
Domein	Macro-economisch en budgettair beleid; Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikels 121 § 2 en 148 § 4

Context

Op 30 april 2012 heeft België zijn stabiliteitsprogramma 2012 voor de periode 2012-2015 en zijn nationale hervormingsprogramma 2012 ingediend. Om met de onderlinge verbanden rekening te houden zijn beide programma's terzelfder tijd geëvalueerd door de diensten van de Europese Commissie (zie considerans 7).

Zo heeft de Europese Commissie een alomvattende analyse van het economische beleid van België verricht dat kadert in de kalender van het **Europees Semester** voor de coördinatie van het economische en begrotingsbeleid¹ (zie considerans 16).

In haar diepgaande evaluatie is de Europese Commissie tot de conclusie gekomen dat er voor België van een extern macro-economische onevenwichtigheid sprake is, maar dat deze niet buitensporig is (zie voormelde considerans 7).

Inhoud van de Aanbeveling

Namens de Europese Raad heeft de Europese Commissie een voorstel van Aanbeveling in 7 punten voor België uitgewerkt. In de periode 2012-2013 zou België actie moeten ondernemen om:

1. De begroting voor 2012 uit te voeren om ervoor te zorgen dat het buitensporige tekort in dat jaar wordt gecorrigeerd. Daarnaast de maatregelen te specificeren die noodzakelijk zijn om te waarborgen dat de begrotingsstrategie voor het jaar 2013 en latere jaren ten uitvoer wordt gelegd en op die manier te garanderen dat het buitensporige tekort op duurzame wijze wordt gecorrigeerd, dat voldoende vooruitgang wordt geboekt in de richting van de budgettaire middellangetermijndoelstelling (MTD) – waarbij ook het uitgavenbenchmark wordt gehaald – en dat vorderingen worden gemaakt bij de

¹ Voor meer informatie daarover, zie o.a. volgende parlementaire stukken: DOC 53 2102, DOC 53 2087.

inachtneming van het benchmark voor de schuldreductie. Het begrotingskader aan te passen om te garanderen dat de begrotingsdoelstellingen bindend zijn op federaal en subfederaal niveau, en de lastenverdeling over en de verantwoordingsplicht van de diverse geledingen van de overheid transparanter te maken.

2. De langetermijnhoudbaarheid van de openbare financiën te blijven verbeteren door de leeftijdsgerelateerde uitgaven, met inbegrip van de uitgaven voor gezondheidszorg, in toom te houden. In het bijzonder de hervorming van de vervroegde-uittredingsregelingen en het pensioenstelsel te implementeren en maatregelen te nemen die de wettelijke pensioenleeftijd aan de toegenomen levensverwachting koppelen.
3. Het kapitaal van de zwakste banken verder te verhogen om de soliditeit van de banksector te ondersteunen, zodat deze in staat is zijn normale rol als kredietverlener aan de economie te vervullen.
4. De werkgelegenheidsschepping en het concurrentievermogen te bevorderen, stappen te ondernemen om, in overleg met de sociale partners en conform de nationale praktijken, het systeem voor het voeren van loononderhandelingen en het loonindexeringssysteem te hervormen. In een eerste fase ervoor te zorgen dat de loonstijging beter aansluit bij de ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit en het concurrentievermogen, door i) erop toe te zien dat de mechanismen voor het doorvoeren van correcties achteraf waarin de "loonnorm" voorziet, worden toegepast, en het sluiten van alomvattende overeenkomsten ter bevordering van het kostenconcurrentievermogen te stimuleren, en ii) het gebruik te vergemakkelijken van clausules om niet aan sectorale collectieve overeenkomsten deel te nemen, teneinde ervoor te zorgen dat loonstijgingen en arbeidsproductiviteitsontwikkelingen op lokaal niveau beter bij elkaar aansluiten.
5. Een significante verschuiving van belastingen op arbeid naar minder groeiverstorende belastingen, zoals onder meer milieubelastingen, te bewerkstelligen. De in gang gezette hervorming van het stelsel van werkloosheidsuitkeringen voort te zetten om de negatieve prikkels om te werken te verminderen, en bij de ondersteuning van de werkgelegenheid en het activeringsbeleid sterker het accent te leggen op kwetsbare groepen, en met name mensen met een migrantenachtergrond. De geplande verdere regionalisering van de arbeidsmarktbevoegdheden aan te grijpen om de interregionale arbeidsmobiliteit te bevorderen en de samenhang te versterken tussen het beleid op het gebied van onderwijs, een leven lang leren, beroepsopleiding en werkgelegenheid. De bestaande activeringsinspanningen tot alle leeftijdsgroepen uit te breiden.
6. De concurrentie in de detailhandel te blijven stimuleren door de toegangsbelemmeringen en de operationele beperkingen te reduceren. Maatregelen te nemen om de concurrentie in de netwerkindustrieën (elektriciteit en gas, telecommunicatie, postdiensten en vervoer) te intensiveren door belemmeringen van regelgevende aard aan te pakken en de institutionele regelingen voor een effectieve handhaving van de staatssteunregels te versterken.
7. Maatregelen te treffen om iets te doen aan de uitblijvende vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen voor het verminderen van de broeikasgasemissies van niet onder de emissiehandelsregeling vallende activiteiten, met name door ervoor te zorgen dat het vervoer een wezenlijke bijdrage levert aan het realiseren van deze doelstelling.

Commentaar

Op 4 juni 2012 heeft de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België de betrokken partijen uitgenodigd op een bijeenkomst tijdens welke het aan België gerichte ontwerp van Aanbeveling werd toegelicht. Bij die gelegenheid werd eraan herinnerd dat:

- de Aanbeveling niet prescriptief is;
- het niet zal verbazen dat een aantal punten waarop al in eerdere analyses van de Europese Commissie werd gewezen, opnieuw werden opgenomen omdat ze geldig blijven.

Hieronder volgt een overzicht van de opmerkingen per Aanbeveling.

Aanbeveling nr. 1

= **Uitvoering van de begroting 2012 met inbegrip van de bijsturing van het buitensporige tekort tegen eind 2012.** Voorts vraagt de Europese Commissie een nadere omschrijving van de maatregelen die noodzakelijk zijn om te waarborgen dat de begrotingsstrategie voor 2013 en de volgende jaren ten uitvoer wordt gelegd, met name met het oog op de stabilisatie van de uitgaven op middellange en lange termijn.

Aanbeveling nr. 2

= **Houdbaarheid en duurzaamheid van de openbare financiën op lange termijn.** De schuldratio zou naar maximum 100 procent moeten evolueren. Uit de prognoses blijkt dat die ratio eerder in ongunstige zin zou evolueren, naar ongeveer 108 procent tegen 2020. De vergrijzing van de bevolking en de uitgaven voor de gezondheidszorg veroorzaken in dat verband hoge terugkerende kosten. Om de overheidsfinanciën verder te stabiliseren zou de hervorming van de pensioenstelsels moeten worden voortgezet opdat op lange termijn de pensioenleeftijd zou worden gekoppeld aan de toegenomen levensverwachting.

Aanbeveling nr. 3

= Consolidering van het kapitaal van de banken. De solvabiliteitsratio's van de banken zijn er tijdens de crisissen van de jongste jaren immers op achteruitgegaan (zie ook considerans 10).

Aanbeveling nr. 4

De evolutie van de lonen zou beter moeten aansluiten bij de ontwikkeling van de productiviteit op middellange en lange termijn. Er werd gewezen op de verdiensten van de wet van 26 juli 1996 *tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen*, waarin de grondslagen van de loonnorm worden vastgelegd. De correctiemechanismen van die wet worden evenwel weinig of niet toegepast.

Aanbeveling nr. 5

= Een significante verschuiving van de belastingen op arbeid naar andere soorten belasting, zoals milieubelastingen. De fiscale vrijstellingen voor de lage lonen waren een goede stap in die richting, maar gingen niet ver genoeg. Een aantal reeds aangereikte denkspoelen en richtsnoeren zouden opnieuw verder uitgediept moeten worden:

- men moet ervoor zorgen dat arbeid voldoende aantrekkelijk blijft;
- de begeleiding van werklozen ouder dan 50 jaar moet worden voortgezet;
- de sociale integratie van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt, zoals mensen met een migrantenachtergrond, moet worden versterkt en hun situatie moet worden verbeterd (onderwijs, opleiding, wegwerken taalachterstand,...);
- de geografische mobiliteit van de werknemers op de arbeidsmarkt moet worden aangemoedigd, in het bijzonder op gewestelijk vlak en interregionaal.

Aanbeveling nr. 6

Op bepaalde markten (detailhandel, gas en elektriciteit, telecomunicatie, postdiensten en vervoer) zou de concurrentie verstoord zijn (gebrek aan duidelijkheid en transparantie en belemmeringen van regelgevende aard). Bijsturingen in die sectoren zouden de groei en het concurrentievermogen ten goede komen.

Aanbeveling nr. 7

Er moeten aanzienlijke inspanningen worden geleverd om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, aangezien de tot dusver getroffen maatregelen ontoereikend zijn. Het verkeer en de verkeersopstoppen blijven problematisch. In 2011 heeft België de uitstoot van broeikasgassen met 1 procent verminderd. Volgens de prognoses zou de trend evenwel eerder in ongunstige zin evolueren en zou de uitstoot tegen 2020 met ongeveer 0,3 procent toenemen.

Nadere informatie

Het ontwerp van Aanbeveling van de Europese Commissie kan u raadplegen op:

➤ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/csr2012_belgium_nl.pdf

Zie ook volgende werkdocumenten van de diensten van de Europese Commissie:

- Diepgaande evaluatie van België/ overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden [document SWD (2012) 150 final van 30 mei 2012]

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/idr2012_belgium_nl.pdf

- Beoordeling van het nationale hervormingsprogramma 2012 en het stabiliteitsprogramma voor België [document SWD (2012) 150 final van 30 mei 2012]

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2012:0314:FIN:NL:PDF>

Eurovoc-descriptoren: economisch beleid, multilaterale bewaking, macro-economie, economische ongelijkheid
--

* *

*

Redactie: Laurent Pottier; 07.05.2012